KATALOG WYSTAWY POLSKICH MALARZY W PRADZE

WLASTIMIL HOFMANN
JERZY KARSZNIEWICZ
LUDWIK MACHALSKI

CZERWIEC – LIPIEC 1915

2

3

KATALOG WYSTAWY POLSKICH MALARZY W PRADZE

WLASTIMIL HOFMANN
JERZY KARSZNIEWICZ
LUDWIK MACHALSKI

CZERWIEC – LIPIEC 1915

4

WSTĘP NAPISAŁ ADAM ZNAMIROWSKI

***

CENY OBRAZÓW PODANE
PRZY KASIE

***

INFORMACYI
UDZIELA JERZY KARSZNIEWICZ

Král. Vinohrady, Hálkova tř. č. 54.

***

WSTĘP.

Vlastimil Hofmann (ur. 1881) jest twórcą w najpełniejszem słowa znaczeniu. Narzuciła mu się, gdzieś z głębi nieświadomych poczęta, z tyraństwem samorzutności, wewnętrzna wizja świata i on tę swą serdeczną halucynację, rozczłonkowaną na całe cykle przedziwnych obrazów, narzuca drugim — z cudownem tyraństwem darzącego, uzbrojony we wszystkie suggestje przemożnej plastyki, zwyciężający czarem, który ma coś z wnikliwości muzyki, z odurzających zapachów poezji. To już nie światze wnętrzny, załamany w jaźni duchowej artysty, rysą tego załamania przesunięty niejako poza pole przedmiotowego widzenia, przecież zawsze pierwszoplanowy, zawsze rozłożystością swej przewagi głoszący supremację swą nad mniejszą lub większą domieszką przekształcających go czynników podmiotowych. To sen, zbudowany na rusztowaniu niezłomnej logiki, o-

strzem konturów, zdających się płótno przerzynać, wrzynający się z dotkliwą niemal natarczywością w oczy widza, przed któremi w harmonji barw wyszeptujących jakoby najcichsze jakieś słowo wiecznej tajni, otwiera się świat od rzeczywistego rzeczywistszy. —

Jerzy Karszniewicz (ur. 1878). Pociągają tego malarza o szerokiej skali z równą siłą uroki pejzażu, jak mowa duszy ludzkiej, przenosząca się na portret, by tam znieruchomieć w swym najwłaściwszym, wyjawiającym jej treść najskrytszą wyrazie. We wszystkich swoich płótnach przy surowem liczeniu się z rzeczywistością ujawnia dobitnie zdecydowany, charakterystyczny dlań ton podmiotowy, czyto, kiedy na pejzaż, zawsze szczęśliwie, z wybraniem motywu najpoetyczniejszego, wykrojony z natury, rzuca jakiś nieokreślony, świetlany poblask liryzmu, stwarzającego suggestywny nastrój, czyto kiedy w portretach, uderzających doskonałością rysunku, na plan pierwszy wysunie i na swój sposób rozwiąże problem charakteru malowanej głowy. —

Ludwik Machalski (ur. 1879). Daleki wszystkiemu, co zdawkowym effektem i manieryczną pozą zdobywa sobie zbyt lekko łatwo dającą się uwieść publikę, wytworny ten artysta w cyklu mistrzowskich rysunków pejzażowych roztacza rzadkie bogactwo spostrzeżeń, poza któremi oko znawcy odnajdzie szlachetną pracę pogłębień, doszukujących się w każdej rzeczy ostatecznego jej wyrazu, jej jedynie właściwego, od wszystkich innych wyodrębniającego ją bezwzględnie konturu. A z chwilą, gdy tak dziwnie podpatrzy w jakimś skrawku natury to najbardziej zasadnicze, co się tam w tysiącu drugo- i trzeciorzędnych szczegółów rozprasza i zatraca, wystarczy mu nieraz kilka kresek, by postawić całość zwartą i doskonałą przy zupełnem odrzuceniu drobiazgowego wykończania. Ta-sama dyskrecya, znamionująca psychikę dostojną i skomplikowaną, znalazła pyszny wyraz w autoportrecie tego artysty, umiejącego treść najbardziej złożoną wyrazić prostotą środków, na jaką pozwolić sobie może tylko prawdziwy a nawskróś rzetelny artysta. —

VLASTIMIL HOFMANN (ur. 1881).

1. Enhelli
2. Eloe
3. Elenai
4. Przy murze cmentarnym (č. 1 – 4 na thema Slowackiego)
5. Nadzieja
6. Wiosenna pieśń
7. Posłaniec wiosny
8. Wieczna tęsknota (Triptichon)
9. De profundis
10. Ze światełkiem
11. Na światło (własność pí A. H.)
12. Matka Polka
13. Jan Chrzciciel
14. Modlitwa
15. U kamennego Chrystusa
16. Na drodze
17. Samotne szlaki
18. Spowiedź
19. Siostry (wł. p. red. Hovorki)
20. Chrystus
21. Portret Paní (Portret Damy) (własność prywatna)
22. Portret p. Ed. R. artysty dramatycznego (własność prywatna)
23. Portret p. red. Fr. Hovorki
24. Portret pí A. N., oper. śpiewaczki

25. Portret pí E. C.
26. Portret Adama Znamirowskiego
27. Portret pí A. H.
28. Portret p. D., artysty opery
29–31. Autoportrety
32. Szkic (głova starca). (Vł. p. l. K.)
33. Szkic (Wędrowiec)
34. Grajek
35. Szkice (własność p. red. Hovorki)
38–40. Rysunki (własność p. A. H.)
41. Szkic (własność prywatna)
42. Autoportret

JERZY KARZNIEWICZ (ur. 1878).

43. Portret p. Dr. J. H.
44. Portret panny G. (pastel)
45. W plainairze
46. Most Karola.
47. Drzewa owocowe
48. Ogród Lucemburski
49. Wnętrze
50. Wnętrze.
51. Łąka
52. Stary domek
53. Drzeva
54. Krajobraz
55. Krojobraz
56. Dworek Syrokomli na Litwie.
57. Jezioro na Litwie.
58. Cmentarz na Litwie
59. W słońcu
60. Zamek Tyniec pod K.
61. Chata
62. Sosny

63. Ogród klasztorny
64. Klasztor
65. Altana
66. Most Karola wieczór
67. Most Karola wieczór
68. Drzewo
69. Zboże
70. Krajobraz

LUDWIK MACHALSKI (ur. 1879).

71. Szkic głowy
72. Zmokłe konie
73. Wojak
74. Panna
75. Portret
76. Dziewczynka
77. Z ul. Waldštýnské
78–91. Rysunki

THEODOR GROTT.

92. Widok na Pragę
93. U Stromovky
94. Przy promye

1

SEZNAM VÝSTAVY POLSKÝCH UMĚLCŮ V PRAZE

VLASTIMIL HOFMANN
JIŘÍ KARSZNIEWICZ
LUDVÍK MACHALSKI

ČERVEN - ČERVENEC
1915

2

3

SEZNAM VÝSTAVY POLSKÝCH UMĚLCŮ V PRAZE

VLASTIMIL HOFMANN
JIŘÍ KARSZNIEWICZ
LUDVÍK MACHALSKI

ČERVEN - ČERVENEC
1915

ÚVODY Z POLSKÉHO TEXTU
PANA ADAMA ZNAMIROWSKÉHO
PŘELOŽIL Dr. A. DOLENSKÝ

***

CENY VYLOŽENY
U POKLADNY

***

DOTAZY ZODPOVÍ
PAN JIŘÍ KARSZNIEWICZ,
Král. Vinohrady, Hálkova 54.

***

Tiskem knihtiskárny »Melantrich«. — Nákladem vlastním.

ÚVODEM.

Vlastimil Hofmann (nar. 1881) jest tvůrcem v nejvlastnějším slova smyslu. Jeho tvorba pochází z hloubky citové, nepoznané, se samovládou svéráznosti, vnitřní představou světa. On svou citovou halucinací, rozčlánkovanou na celé cykly předivných obrazů, nutí druhých s podivuhodnou nadvládou dárce, vyzbrojený s veškerou suggestivností mocné plastiky, vítězící kouzlem, která má cos z pronikavosti hudby, z omamující vůně poesie. To již není svět vnější, promítnutý duševním nitrem umělce. Rysem toho promítání jest přesunutý, jakoby za hranice vidění předmětového, a přece vždy vážný, vždy rozložitostí své převahy vyznávající přemoc svou nad menší nebo větší synthesu přetvořujících činitelů subjektivních. Je to sen zbudovaný na lešení nezlomné logiky, ostřím kontur zdavší se platno prořezávati, vyno-

řivší se před očima diváka s důtklivou téměř neodbytností, před nimiž v harmonii barev vyšeptává jako nejtišší nějaké slovo věčného taje. A před nimi otvírá se svět od realního pravdivější.

Jiří Karszniewicz (nar. 1878). Poutají tohoto malíře o široké škále stejnou měrou krásy krajiny, jako mluva duše lidské přenášející se na portrét, aby tam zkameněla svým nejvlastnějším, projevujícím její jádro v nejskrytějším výraze. Ve všech svých plátnech při surovém počítání s reálností jeví se důrazně vykreslený, charakteristický ton subjektivní. Buď, když vrhá na krajinu, vždy šťastně s vybraným motivem, poetickým, vykrojeným z přírody, vrhá nějaký neurčitý světelný pablesk lyrismu, tvořícího suggestivní náladu, buď v portrétech výtečné kresby, na první ráz vynese a dle svého způsobu rozřeší problem charakteru malované hlavy.

Ludvík Machalski (nar. 1879). Dalek všemu, co obyčejným efektem a s posou manýry dobývá si velmi lehce důvě-

řivé obecenstvo, výborný ten umělec rozvádí v cyklu mistrovských kreseb řídké bohatství postřehů, za kterými oko znalce najde šlechetnou prohloubenou práci, hledající v každé věci poslední její výraz, jí pouze vlastní, od všech jiných ji bezohledně linií odlišující. A ve chvíli, kdy tak divně uzří v nějakém kousku přírody to nejjistotnější, co se tam v tisíci druho- i třetířadých detailů rozpráší i zatracuje, stačí mu někdy několik črtů, aby postavil celek uzavřený i dokonalý při odvrhnutí detailního dokončení. Tatáž diskretnost, ukazující psychiku důstojnou i komplikovanou, nalezla výborný výraz v autoportrétu tohoto umělce, uměvšího obsah nejvíce komplikovaný vyjádřiti jednoduchostí prostředků, jakou sobě může dovoliti toliko pravdivý a veskrze zřetelný umělec.

Adam Znamirowski.

VLASTIMIL HOFMANN (nar. 1881).

1. Enhelli
2. Eloe
3. Elenai
4. U hřbitovní zdi (č. 1.—4. na thema Slowackého)
5. Naděje
6. Jarní píseň
7. Posel jara
8. Věčná touha. — (Triptichon)
9. De profundis
10. Se světýlkem
11. Na světlo (majetek pí A. H.)
12. Matka Polka
13. Jan Křtitel
14. Modlitba
15. U kameného Krista
16. Cestou
17. Osamělá cesta
18. Zpověď
19. Sestry (maj. p. red. Hovorky)
20. Kristus
21. Portrét dámy (soukromý majetek)
22. Portrét p. E. R., dramatic. umělce (soukromý majetek)
23. Portrét p. red. Fr. Hovorky
24. Portrét pí A. N., operní pěvkyně
25. Portrét pí E. C.
26. Portrét p. Adama Znamirowského.
27. Portrét pí. A. H.

28. Portrét p. D., operního pěvce
29.-31. Autoportréty
32. Skizza, hlava starce (maj. p. J. K.)
33. Skizza, poutník
34. Hudec
35.-37. Skizzy (maj. p. red. Hovorky)
38.-40. Kresby (maj. p. A. H.)
41. Skizza (soukromý maj.)
42. Autoportrét

JIŘÍ KARSZNIEWICZ (nar. 1878).

43. Portrét p. Dr. J. H.
44. Portrét sl. G. (pastel)
45. V plain-airu
46. Karlův most
47. Ovocné stromy
48. Zahrada Luxemburg
49.-50. Uvnitř
51. Louka
52. Starý domek
53. Stromy
54.-55. Krajina
56. Dvorek Syrokomli na Litvě
57. Jezero na Litvě
58. Hřbitov na Litvě
59. Na slunci
60. Zámek Týnec p. K.
61. Chata
62. Sosny
63. Klášterní zahrada
64. Klášter
65. Besídka
66.–67. Karlův most večer
68. Strom
69. Obilí
70. Krajina

LUDVÍK MACHALSKI (nar. 1879).

71. Skizza hlavy (akv.)
72. Zmoklé koně
73. Vojín
74. Slečna
75. Portrét
76. Holčička
77. Valdštýnská ulice
78–91. Kresby

THEODOR GROTT.

92. Pohled na Prahu
93. U Stromovky
94. Na prámu